БЕЗКОРОВАЙНИЙ Б.О., *здобувач*

Харківський національний університет внутрішніх справ

ДЕРЖАВНА ВЛАДА ТА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Сьогодні в Україні громадянське суспільство знаходиться в стадії становлення. Українське суспільство не має реального механізму, здатного забезпечити потреби та інтереси людей, що виникають у процесі їх спільного життя і діяльності без втручання держави.

Як відомо, держава регулює суспільні відносини у суспільстві, проводячи неоднакову політику стосовно різних соціальних, професійних і інших груп населення. Як відзначається в літературі сучасна держава заснована на компромісі, і конституція кожної окремої держави є компроміс, що примиряє різні прагнення найбільш впливових соціальних груп у даній державі [1, с. 118]. Усе це і визначає базову функцію держави, що полягає в управлінні суспільною життєдіяльністю людей з метою її упорядкування, збереження або перетворення, за допомогою забезпечення задоволення найбільш загальних інтересів і потреб соціальних верств і груп, прав і свобод громадян.

Впорядкування зв'язків між елементами будь-якої системи є необхідною умовою її існування і функціонування і досягається за допомогою двох основних способів: саморегуляції та управління. Як відзначає Г.В. Атаманчук саморегуляція характерна тим, що вона здійснюється без застосування зовнішніх сил, завдяки програмі, закладеній природою, на основі дії її об'єктивних законів. На відміну від саморегуляції, управління завжди здійснюється у системах „людина – природа", „людина – техніка", „людина – людина" та інших, але здійснюється воно саме тому, що в цих си-

стемах первинним керівним елементом виступає людина і створені вони для забезпечення та обслуговування інтересів людини [2, с. 22-23].

Американський політолог В. Остром бачив основу побудови нового демократичного суспільного порядку в справді самоорганізованому суспільстві, що є альтернативою не тільки автократичному правлінню, але і будь-якій централізованої владної ієрархії, будь-якій бюрократичній системі. Побудова суспільства, вказував вчений, повинна бути заснована не на командах і контролі „зверху – униз", а на процесах узгодження різних інтересів окремих людей та їх будь-яких об'єднань. Потенціалом суспільства, що самоорганізується, вважав В. Остром, виступають: верховенство права, відсутність монополії на владу, поліцентрична структура прийняття рішень, правове регулювання процедур вирішення конфліктів, загальна інтелектуальна культура аналізу виникаючих проблем, інші цивільні навички, зокрема уміння громадян об'єднуватися на основі загальних інтересів і мирним шляхом знаходити оптимальні рішення [3, с. 13-15].

На думку В.Є. Чиркіна держава і державна влада завжди відігравали величезну роль у суспільстві, стаючи над суспільством, відчужуючи від нього. Велика ця роль у сучасних умовах, які, припускаючи природну саморегуляцію суспільства, разом з тим висувають підвищені вимоги до організованості й упорядкованості суспільних процесів. Вчений вважає, що давно пройшов той час, коли відповідно до доктрини економічного лібералізму, невтручання держави в економіку і багато інших сфер життя, їй приділялася роль „нічного сторожа". Сучасна держава є власником величезних ресурсів, а тому здійснює та буде і надалі здійснювати перспективне директивне планування або державне прогнозування економіки. Це стосується країн із будь-яким суспільним ладом [4, с. 6].

Ми вважаємо, що у сучасних умовах необхідно шукати щось середнє між вищезазначеними підходами. Так, будівництво суспільства „зверху" на умовах планової економіки та державної монополії на всі ресурси рано чи пізно приведе до диктатури та тоталітаризму. А відсторонення держави від управління суспільними процесами з такою же долею ймовірності рано чи пізно призведе до хаосу. Отже, у сучасних умовах побудови в України демократичної держави в якості головних завдань держави повинно стати сприяння розвитку громадянського суспільства, його самоорганізації, забезпечення та захист прав і свобод громадянина, введення суспільно значимих відносин у певні рамки, перешкоджання негативним суспільним процесам.

Список літератури: 1. Кистяковский Б. А. В защиту права (интеллигенция и правосознание) // Вехи. Интеллигенция в России. – М. – 1991. – С. 118. 2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций. – М.: Юр. лит. – 1997. – С. 22–23. 3. Остром В. Смысл американского федерализма. Что такое самоуправляющееся общество. – М. – 1993. – С. 13. 4. Чиркин В.Е. Основы государственной власти. – М.: Юристъ – 1996. – 112 с.

КИРИЛЮК Л.В., *магістр права*

Харківський економіко-правовий університет

ПРЕДСТАВНИЦТВО СВІДКА У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЗА НОВИМ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

У період докорінних змін у сфері кримінально-процесуального законодавства так само актуальним залишається питання здійснення представництва законних інтересів свідка у кримінальному судочинстві.